

ז. מוזגים את שתי הכוסות בבת אחת (יח), לפני נטילת מים אחרונים (יט), ומעמידים אותם על השלחן.
 ח. אחר נטילת מים אחרונים מקבל המזמן את כוס ברכהמ"ז בידו (כ). ואחר אמירת רבותי וכו' כנהוג, אומר דוי הסר וכו', כנדפס בסידורים. וזאת, אם יברכו שבע ברכות (כא). אך אם יברכו רק ברכת אשר ברא אומר הוא במקום דוי הסר, נודה לשמך (כב). ומחיים בהשמחה במעונו (כג). גם בסעודות שא"א אף אשר ברא, וז"ק שהשמחה במעונו (כד) פותחים בנודה לשמך (כה). בסעודת מחזיר גרושתו אומר ג"כ דוי הסר אם יברכו שבע ברכות (כו) או נודה לשמך אם יברכו רק א"ב (כו) אך משמיט בסוף מלומר שהשמחה במעונו (כח).

מקורות והערות

(יח) כ"ה המנהג כהיום למזוג אותם בבת אחת, כדעת הט"ז ס"ק ז. ובספר עדות לישראל (ורדיגר) ע' פב הביא סמך למנהגנו מלשון הויטרי בע' 53, והלבוש בס"ס אור"ח במנהגים סע' ל, יע"ש. ודלא כדרישה ס"ק ד, וב"ש ס"ק יא, ובאה"ט ס"ק י, וחכמ"א סע' ז, וקצוש"ע סע' א, שכתבו להביא הכוס השני לאחר ברכהמ"ז. והסכים להם השי למורה, הו"ד בספר למה תתראו להרב שלר פרידמן נ"י, ויע"ע מג"א סי' קמז ס"ק יא, וחי"א כלל סח סע' ג, ועזר מקדש ד"ה הוכירני.

(יט) מג"א סי' קפא. קצוש"ע סי' מה סע' ב.

(כ) ב"ש ס"ק יא. ושי למורה הו"ד בלמה תתראו הנ"ל, דלא כט"ז ס"ק ז, שבשעת אמירת דוי הסר יחזיק כוס הז' ברכות בידו, דלא נוהגים כן.

(כא) ב"ש ובאה"ט ס"ק יא, וט"ז ס"ק ז, קצוש"ע סע' א. והטעם לזה מבואר בט"ז שם. ומהרי"ל (הל' נישואין) אמר לעולם דוי הסר, ואין כן מנהגנו.

(כב) ב"ש ובאה"ט וט"ז שם, קצוש"ע סע' ג. ובשמלה לצבי ט, ד, ז, כתב דלא ראה ולא שמע לנהוג כן בסעודת נישואין כלל לומר נודה.

(כג) כי נודה נתקן כנראה בעיקר לברית, וע"כ לא מדפס שם שהש"ב, וצריך לזכור להכליל את זה.

(כד) שיתבארו לקמן סע' יד.

(כה) דלא גרע מסעודת ברית עכ"פ.

(כו) בסעודה ראשונה.

(כז) אם אין עשרה בסעודה ראשונה.

(כח) כדלקמן סע' טז. ואחר סעודה הראשונה א"א גם נודה.

ט. המברך במזומן עם בני ביתו וא"א א"ב ושהשמחה במעונו
א"א גם נודה לשמך (כט).

י. יש שאין אומרים בשבת דוי הסר (ל), ויש להם לומר
במקום זה נודה לשמך.

יא. הספרדים אין אומרים כלל פזמונים אלו. ויש גם
מהאשכנזים שא"א משום חשש הפסק בין מים אחרונים
לברכת המזון (לא).

יב. בכל הסעודות של ז' ימי המשתה (לב) של סוגי הנישואים
שבפרק א סע' א, ודומיהם שבפרק ה, וכן בכל הסעודות
של ג' ימי המשתה (לג) של סוגי הנישואים שבפרק ב סע' א, ^{לדעת החכמים}
ודומיהם שבפרק ה, מוסיפים ומכלילים בברכת הזימון,
את התיבות שהשמחה במעונו, ואומרים נברך (אלהינו)
שהשמחה במעונו (לד) שאכלנו משלו (לה). והמסובים עונים ^{אחרי החכמים}

מקורות והערות

(כט) קצושו"ע סע' ג.

(ל) לקוטי מהרי"ח ח"ג דף קלה ע' ב. דרכי חיים ושלום (מותקאטש) סי'
תתרגה. אך במהרי"ל איתא שאמר גם בשבת וכ"ה במנהגי בעלזא ע' פג.
ולדינא נכון יותר שלא לומר בשבת.

(לא) בלקוטי מהרי"ח הנ"ל כתב משם הט"ז ס"ק ז', שיש שאין אומרים זה
כלל. ובמנהגי קומרנא סע' קכד, איתא, שאמרו רק בסעודה ראשונה ולא
בשאר סעודות. וכן בסידור הרב ז"ל אין פזמונים אלו מודפסים. וכנראה חשש
משום הפסק בין מים אחרונים וברכהמ"ז, שאסור להפסיק אף בד"ת, וכדאיתא
במ"ב סי' קעט ס"ק א. וא"כ אין להפסיק בפיוטים שלא תיקנום חז"ל. וכנראה
דגם להגר"א אין לומר כלום דלא עדיף זה מאמירת שאו ידיכם ומזמור לדוד
וברשות, דאין לאמרם, וכמע"ר סע' עת, וה"ה בזה, משום הפסק בין מים
אחרונים לברכהמ"ז. ואולי אפשר לומר שכל עיקר תקון פיוטים אלו היה
במקומות ששם לא נהגו במים אחרונים כלל, וכדאיתא באור"ח סי' קפא סע' י.
(לב) שו"ע סע' יג, דר"מ ס"ק יז. ומנהג בני תימן, כפי הכתוב בתכלאל ע"ח
ח"א ע' קע ובפעולת צדיק ח"א סי' רנב, לברך שהש"ב מקודם הנישואין, כל
עת שהתחילו להודמן לסעודה מחמת חתנות עד סוף ז' ימי המשתה. ויע"ע
רוקח סי' שנד וש"ך יור"ד סי' שצא ס"ק ז.

(לג) שו"ע שם, מאירי כתובות, י"א באורחות חיים הל' ברכהמ"ז סע' יג,
וראב"ד שם.

(לד) שו"ע שם.

(לה) רוב האחרונים כתבו לומר שאכלנו משלו, ולא שאכלנו משלו. כז